

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Risebb harcok a Bug és a Visztula közt

A Mackensen-hadsereg sikeres harcai — A besszarábiai határon az oroszok újra vereséget szenvedtek — Nyugalom az olasz hadszíntéren

A legutóbbi napok harcai nem idéztek elő változást az általános hadi helyzetben egyik hadszíntéren sem. A mai Höfer-jelentés egyáltalában nem említ föl semmiféle eseményt és a német főhadiszállás kommunikéje is csupán annyit közöl a Bug és a Visztula közötti harcmezőről, hogy a Mackensen-hadsereg részei kisebb, lokális jellegű harcokat vívtak, kedvező eredménnyel. Ez a viszonylagos nyugalom alighanem nagyobb akciók előkészületeit takarja, mint ahogy a közelmúltban gyakran tapasztalhattuk, hogy a nagyobb eseményeket néhány napos csönd előzte meg. A roppant kiterjedésű orosz hadszíntérnek csupán a besszarábiai arcvonal-szakaszán volt élénkség, ahol Pflanzler-Baltin hadseregének keleti csoportja ismét vérbe fojtotta az orosz hadak áttörési kísérleteit.

Az olasz határon semmi sem történt tegnap. Az olaszok nagy offenzívájuk szörnyűsége összeomlása után — úgy látszik — egyhamar aligha kezdenek nagyobb szabású hadműveletekbe.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következők:

Höfer jelentése

Budapest, július 11. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás jelentése.

A helyzet az összes hadszíntereken változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Helyi harcok a lublin-cholmi vonalon

Berlin, július 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése.

Keleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér: Az utóbbi napokban a Krasnostawtól délre levő vidéken helyi harcok voltak, amelyek mindenütt reánk nézve kedvezően folytak le. Egyébként a német csapatoknál semmi sem történt.

Az oroszok nagy veresége a besszarábiai határon

Bukarest, július 11. (Magyar Távirati Iroda.) A besszarábiai fronton az oroszok megkísérelték az osztrák-magyar arcvonal áttörését, de súlyos veszteségeik mellett visszavertek. Az oroszok parasztoknak öltöztették katonáikat és úgy küldték őket lövészárkainkhoz,

ahol kézi gránátokat dobtak csapatainkra. — Mögöttük jöttek az egyenruhás katonák sűrű rajvonalakban. A monarchia csapatai azonban észrevették a cselt és a támadókat visszaverték. Az oroszok igen súlyos veszteségeket szenvedtek.

Az oroszok Besszarábiában megkezdték a visszavonulást, miközben az osztrák-magyar tüzérség a Rekita lejtőn összegyűlt erős ellenes csapatokat szétszórta.

Az orosz ellenoffenzíva

Genf, július 11. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni lapok jelentései szerint az oroszok a Visztula Bug arcvonalon nagy ellenoffenzívára készülnek, miután Nikolaj Nikolajevics nagyhercegnek nyolc hét állott rendelkezésére, hogy megszervezze az ellenállást. Az ellenoffenzíva az idei orosz háborúnak legnagyobb eseménye lesz.

Varsó kiürítése

Pétervár, július 11. Az orosz katonai cenzura megengedi a lapoknak, hogy Varsó megkezdett kiürítéséről írjanak. Több lap párhuzamot von Varsó és Lemberg között, hogyan előzte meg a kiürítés a város föladását. Varsó kiürítéséről a következő dolgok ismeretesek: A Varsói Diskonto-bank és a Varsói Kereskedelmi Bank összes raktárait kiürítette. Az utolsó hat nap alatt több mint 18,000 lakos hagyta el a várost, továbbá 80,000 lakost a főparancsnok rendelkezésére tehervonatokon fognak elszállítani. A varsói fegyház és fogház lakóit Moszkvába szállítják. A főparancsnokság tüzérségi gázok ellen szolgáló 20,000 ellenzőt rendelt a lakosság számára.

A száműzött дума-képviselők polgári halottak

Frankfurt, július 11. A Frankfurter Zeitung jelenti Kopenhágából: A bányamunkára ítelt öt дума-képviselő felesége — mint a Nowoje Wremja jelenti — megkeresték a birodalmi дума pénztárát, hogy férjeiknek esedékessé vált fizetését utalja ki számukra és csatolták férjeik írásbeli meghatalmazását. A kérvényeket elutasították azzal az indokolással, hogy a büntetés az összes polgári jogok elvesztését és a polgári halált jelenti s a kiállított meghatalmazások érvénytelenek, mert kiállítóik halottak.

Az orosz—lengyel közeledés komédiája

Pétervár, július 11. A Rjecs írja: Pétervárott általános beszélgetés tárgya az a tanács-

kozás, melyet a kormány éppen most kezdett Orosz-Lengyelország képviselőivel az orosz—lengyel közeledés ügyében. A tanácskozás iránti érdeklődés a hadi eseményeket is háttérbe szorítja. Mivel az orosz kormány úgy állítja be a kérdést, mintha Lengyelország igazi autonómiajéről volna szó, nyomtatékosan rá kell mutatni arra, hogy a megkezdett tanácskozások az ismert Potemkin-falvakra emlékeztetnek. — Már a lengyeleknek kínált reformoknak a terve is, melyet Maklakow és Achseglowitz dolgozott ki, mindent megmond.

A tanácskozásoknak a kormány által ki-nevezett elnöke, a hírhedt Krisanowski titkos tanácsos, elismert lengyelgyűlölő. A lengyel népnek a kormány által meghívott hat állítólagos képviselője között van Wiepolski gróf, akit honfitársai mint a lengyel ügy árulóját ismerik, akit Oroszország megvásárolt. — Dmowskit, Grabskit és Garussewicset a lengyel intellektuellek nagyon ingatag, Oroszország felé hajló embereknek ismerik. A tanácskozás hat orosz tagja közül Krisanowski, mint a belügyminiszter segédje, éveken át Lengyelország eligázásán dolgozott. Batasow, a hírhedt nacionalista párt vezére, Stolypin alatt és vele együtt irgalmatlanul harcolt a dumában a lengyel befolyások ellen. Wjakopolski-Mirski herceg az az eredeti дума-képviselő, aki az orosz birtokok fölszabadítását nyíltan a legnagyobb hibának mondta és aki azt mondta, hogy a lengyelek, a zsidók és a németek az a három rabló, akik Oroszország torkát el akarják metszeni.

Az olasz háború

Az Isonzo-menti harcok

Tengermelléki hadszíntér, július 11. — (E Nap.) — Az Isonzo-menti rendkívül heves harcok páratlan tüzérségi előkészítéssel június hó 26-ikától kezdve éjjelente folytonosan megismétlődve tartanak, a tengerparttól egészen a görzi hídfőig. Az olaszok teljes kudarcát rettetenes véres veszteségeiken kívül főleg az a körülmény mutatja, hogy eredeti hadállásainkból mindeddig egyetlen centiméternyit sem vesztettünk.

Lugano, július 11. A milanoi Corriera della Sera támadja az olasz hadvezetőséget az olaszok kudarcaiért és az osztrák-magyar csapatok ellenállását rettentőnek mondja. Az olasz nép lehangoltságát az Isonzonál szenvedett vereségeken kívül az Amalfi elsüllyesztése nagyon fokozta.

200 millió lira az olasz partok kára

Bécs, július 11. A *Journal* jelenti: Az *Italia* című lap beismeri, hogy *hadiflottánk az olasz partok bombázása alkalmával 200 millió lira kárt okozott.*

Dankl tábornok az olasz harctéri helyzetéről

Sajtóhadiszállás, július 11. (P. L.) Dankl Viktor lovassági tábornok a tiroli arcvonalról való visszatérése után ismét fogadta a sajtóhadiszállásnak a tiroli hadszíntéren tartózkodó tudósítóit. Az összes urak *csapataink lelkes harci vágyáról* szerzett tapasztalatokkal tértek vissza és Dankl lovassági tábornok a sajtótudósítókkal folytatott beszélgetése során hangsúlyozta is, hogy *el fog jönni a pillanat, amikor végre teljesülni fog csapatainknak az a hő vágya, hogy végre támadásba menjenek át.*

Az olasz tengerészeti vezérkar alparancsnoka

Lugano, július 11. A *Tribuna* jelenti: A tegnapi minisztertanács, amelyről nem adtak ki hivatalos értesítést, többek között azzal foglalkozott, hogy a haditengerészet vezérkarához alparancsnokot kell kinevezni.

A belga-francia harctér

Berlin, július 11. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *nagy főhadiszállás* jelenti a nyugati hadszíntérről:

Yperntől északra az angolok tegnap megismételték július 6-iki kísérleteiket, hogy a csatorna melletti állásunkat birtokukba kerítsék. A támadások az ellenség jelentékeny veszteségei mellett meghiúsultak.

Közvetlenül a souchez — albini uttól északra a franciák este támadást kíséreltek meg, amely a németek egy előretörésével találkozott. A harc még nem fejeződött be. — A francia tüzelésnek az utóbbi napokban 14 lievin lakos esett áldozatul, akik közül 10 meghalt.

Egy elszigetelt francia előretörést Fricourt ellen Alberttől keletre könnyű szerrel elutasítottunk.

Beau Séjourtól északnyugatra az ellenségtől tegnap éjjel elhagyott árkot kora reggel ismét elvesztettük, de ma éjjel mégis újból rohammal elfoglaltuk és öt támadással szemben megtartottuk.

Ailly és Apremont közt a franciák kézi gránáttal sikertelenül támadtak. A Bois le Pretreben az ellenség súlyos veszteségei mellett közvetlenül új állásaink mellett omlott össze a franciáknak egy heves ágyutüzeléssel előkészített támadása.

A Sondernachtól keletre és délkeletre (Münstertől délnyugatra) levő német állás ellen intézett támadást visszavertük.

Repülőink megtámadták a gérdamerli vasúti telepet.

Már nem biznak a gőzhengerben

Berlin, július 11. A *Deutsche Tageszeitung* jelenti Rotterdamból: *Franciaországban nagy a nyugtalanság az orosz szövetséges addigi kudarcai miatt* s ezért a párisi sajtó abban fáradozik, hogy a „gőzhenger” iránt megcsappant bizalmat fölemelje.

Igy Thomas francia munició-miniszter nagy lére eresztve fejtegeti a *Matin*-ben, hogy a magánipart mozgósítani kell a lőszer-termelés céljaira. Különböző intézkedéseket közöl és ezt mondja: „A józan ész és a nagyszívűség nevében kérem a nemzetet, hogy mindezen intézkedéseket ebben a nehéz órában ne lássa ha-

mis világításban. A nemzetnek meg kell értenie, hogy nemcsak az arcvonalon, hanem a műhelyben is el lehet esni. Egész Franciaország fegyverben van, mindenki katona.”

A miniszternek ezek a szavai arra vonatkoznak, hogy a technikai munkásokat az arcvonalról a hadiszergyárakba rendelték, hogy a közönség azután ne beszéljen ismét bujkálásról.

Bulgária magatartása

Mille Constantin bolondgombái

Predeal, július 11. Mille Constantin hirdeti oroszbarát lapja, a bukaresti *Dimineata* legutóbbi számában a magas politika terére lép és „diplomáciai forrásból” jelenti a következő fantasztikus híradást: „Az osztrák-magyar-német hadsereg egy része most, miután Galicia csaknem egészen meg van tisztítva az ellenségtől, Mackensen tábornok vezérlete alatt *csoportosulni fog és hatalmas offenzívába kezd a szerbek ellen. A szerb hadsereg megsemmisítése után az osztrák-magyar és német hadsereg, a melynek célja a törökkel való egyesülés a Dardanellák megvédeése érdekében, a bolgár határig fog előnyomulni.*”

Mihelyt ez megtörtént, Ferdinánd bolgár cár, aki teljesen megegyezett Németországgal, kiáltványt fog kibocsátani népéhez, amelyben közölni fogja, hogy Bulgária a következő választás előtt áll: Vagy Luxemburg sorsára jut, amely engedett a tulerőnek, vagy Belgiuméra, amelyet a német hadak megszálltak.

Ferdinánd cár — végzi fantazmagóriáját a *Dimineata* — ugyanezen kiáltványban ki fogja jelenteni, hogy ő a Luxemburg által követett magatartást választotta és *szabad utat enged az osztrák-magyar-német csapatoknak Törökország felé.*

125 vitézségi érem

A hadsereg-főparancsnokság elismerése a debreceni 3-as honvédeknek

Félhivatalos jelentés alapján közöltük már, hogy a hadsereg főparancsnoksága a debreceni 3-ik honvéd gyalogezred legénységének, amely az oroszok elleni vitéz harcaiban szerzett dicsőségét most az olasz harctéren véghezvitt hősi csatákban tette még ragyogóbbá, — egyszerre *százhuszonöt vitézségi érmét* adományozott. A hivatalos lap mai számában közli ezeket a kiüntetésekét.

A hadsereg főparancsnoksága Batiz József és Dénes Ferenc szakaszvezetőknek, Győri Imre, Jakucs Sándor, Mezei Lajos, Nagy Lajos I., B. Nagy Bálint, B. Nagy István, Nagy József IV., Nagy István, Zs. Nagy József, Nyitrai János, Schlotter Lajos, Simonka Vazul, Szegedi József, Szerekucz Tódor, Szilágyi János, Vas Márton, Vilhelm Imre, Gáspár Elek, Greger András, Koller István, Pásky Lajos és Vakán Márton tizedeseknek, Reveczki Lajos, Berlin Szilveszter, Gargya Zsigmond, Gergely József, Hegyi Ede, Péterfi László, Söptei István, Szabó István, Tibula Károly, Ujj Antal, Nagy István és Seprenyi János őrzetőknek, Balla Imre, Bereczki István, Boros Antal, Dringa Vojtkó, Dócz István, Döbrei Félix, Elek Mihály, Faics József, Galász András, Grafel Pál, Hauer Gyula, Hiripi József, Horváth János I., Horváth János II., Kazunkai Imre, Kelemen Ede, Király József, Király István, Krajczár György, Lupancz János, Makai Sámuel, Manya János, Márton István, Müllner János, Nagy István III., Orbán Sándor, Polt József, Róka Sándor, Ruzics Simon, Pócsi Imre, Schuster János, Seprenyi János, Spetaru Péter, Szabó Mihály, Szi Ferenc, Szvitkovics József, Turi József, Vári Péter, Varju Sándor, Alboros László, Balla József, Balogh Gábor,

Balogh Miklós, Beke Ferenc, Debreczeni Imre, Dér István, Elek János, Fakelmann Ferenc, Fanya Pál, Baecsó Mihály, Ganyi István, Göcs Lajos, Hering János, Hotzodu György, Kapes György, Kazai Péter, Kiss Sándor, Kizur György, Kocsis Sándor, Kovács László, Mariskan Péter, Máró Sándor, Molnár Sándor, Nagy Gergely, Papp Gábor, Papp György, Pollák Soma, Santa Mihály, Szabó Gergely, Szabó Károly, Szabó Lajos, Sebestyén Mátyás, Simonka Vazul, Szegedi István, Szüics Antal, Szüics István, Schwartz Ferenc, Tanhöfner József, Tóth László, Török Károly, Tutál Vince, Vass Imre, Weisz Mór, Zökös András és Zsupos József honvédeknek, Gudz János, Jakab Ferenc, Piaskowski Mihály és Zuchari Ursulan árkászoknak az elenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a *bronz vitézségi érmét* adományozta.

A magyar nemzethez!

A művész szobrot farag a fából, a nemzet áldozatkészsége pedig ércebe önti, hogy épen összetételének csodálatosságával végtelen idő-kig hirdesse a magyar társadalom dicsőségét.

Szobrot emelünk magunknak büszke hiúsággal, hogy fiaink, unokáink, elkövetkezendő új nemzedékek megcsodálják alkotásunkat és ha hasonlóan történelmi idők szereplői lesznek, tanuljanak belőle.

Szobrot emelünk magunknak szerény alázatossággal, mert nem magunkért csináljuk, hanem heroikus csaták borzalmas tüzeiben elpusztult hősök özvegyeiért, árváiért, kezét, lábát vesztett, megvakult, boldogtalanná lett nyomorék, rokkant hőseinkért.

Szobrot emelünk magunknak jogos kéredezéssel, hogy az egész világ lássa a dicső magyar nemzet kimeríthetetlen erőbírásának gyönyörű szimbolumát!

Megalkotjuk a Nemzeti Áldozatkészség Szobrát!

Mi, akik most Ő Felsége Apostoli Királyunk legkegyelmesebb pártfogása, — Augusztina kir. főhercegasszony és Károly István kir. főherceg Ő fenségeik magas védnöksége — gróf Tisza István m. kir. miniszterelnök, Csernoch János bíboros hercegprímás és báró Hazai Samu m. kir. honvédelmi miniszter disznöksége alatt ezzel az indítvánnyal lépünk a magyar nemzet elé, — úgy tervezzük, hogy az emlék megalkotásában közvetlen közreműködéssel vegyen részt a magyar társadalom minden tagja.

A művész fából kifaragja a szobrot, a hazafias társadalom pedig az adakozók nevével bevészt apró fémpikkelyekkel borítja azt be.

Igy oldjuk meg a szobor felépítésének munkáját mindannyian, akik a nagy történelmi időt éljük, — valamennyien, ahányan e szép magyar hazát vérünkkel, szellemi és anyagi erőnkkel védelmezzük.

A magyar társadalom minden tagjának rendelkezésére áll egy fémpikkely, — amelyet áldozatkészsége és anyagi képessége arányában tetszés szerinti összeggel válthat meg, de minimális ára két korona.

Ez emlékből, melyet fanatikus lelkesedéssel és áldozatkészséggel magunk építünk meg, a történelmi levegője árad, hogy a magyar nemzet dicsőségének és hősi nagyságának hirdetője legyen évezredek múltán is.

A szobrot befutja majd a patina, de alkotóinak nevét remekművül album őrzi meg a Nemzeti Muzeumban, sőt minden adakozó ereklyekép okmányt kap az áldozatkészség szobrának rajzával, amelyen fémlemezének helye is meg lesz jelölve.

Minden magyar embernek részt kell venni ebben a nemzeti jótékony munkában, mert az

akció jövővénak, t jövőjét is

Min gyezze e a befizet nemzeti bizottság

A sz büszke l egy lege hanem e a Megvá hársfa és

A n készült s zelelet. F mes éjsz ja, virág majd fel vassa fe ritsa fe vák és m kantak h

Balt

A V órákor m termében közönség receni re szülő elő lődést.

A V dallal ve Dezső dr

— A foglalkoz életre va bocátok, összeoml labirintus Én reám egészh

csak ann ból az e rület sor reánk ta épp oly

nül kom nagy ké megoldás

bizott ré nemzeti nemlét p az volt k gensét n

jövendője

A s háboru v ba jötter járt meg

erők mé benne m első szer saságáva

lancolatá a szellen nyers na

akció jövedelme az elesettek özvegyeinek és árváinak, továbbá a rokkantaknak nyugalmas jövőjét is biztosítja.

Mindenkit kérünk, hogy a gyűjtőiven jegezze elő lemezét, hazafias adományát pedig a befizetési lap felhasználásával küldje be „A nemzeti áldozatkészség szobrának végrehajtó bizottságához.”

A szobor Mátyás király ragyogó korának büszke lovagiát ábrázolja. A dicső királyról egy legenda azt taraja, hogy nem halt meg, hanem egy barlangban alszik. Barlangja előtt a Megváltó születésének éjjelén kivirul egy hársfa és édes illatot árasztva virágzik.

A nagy király páncélos lovagiának fából készült szobra mintha képviselné a költői képzeletet. Boldog jövőnk megváltásának küzdelmes éjszakájában viruljon ki a jótékonyág fája, virágozzék, ársza balzsamos illatát. Ha majd felvirrad az áldozatkészség napja, olvassa fel a szenvedés zord jégmezejét és száritsa fel a köny-harmatot, amit özvegyek, árvák és minden életörömüktől megfosztott rokkantak hullajtának!

Hazafias üdvözléssel
a Nemzeti Áldozatkészség Szobrának
Végrehajtó Bizottsága.

Baltazár püspök a háborúról

A Vörös Kereszt Egylet matinéja

A debreceni Vörös Kereszt ma délelőtt 11 órakor matinét rendezett a vármegyeháza nagy termében, amely szorongásig megtelt előkelő közönséggel. Különösen *Baltazár* Dezső dr. debreceni református püspöknek a harctéri utjáról szóló előadása keltett nagy és általános érdeklődést.

A *Városi Dalegylet* a *Reményhez* című dallal vezette be a matinét. Ezután *Baltazár* Dezső dr. püspök kezdte meg előadását:

— A háború problémájával nem akarok foglalkozni, — mondta — csupán a gyakorlati életre való kihatása tekintetében annyit előrebocsátok, hogy a háború a normális keretek összeomlása, a végleteknek olyan szédületes labirintusa, amelyben eligazodni nagyon nehéz. Én reám nincs bízva, hogy a szédületes nagy egészhez az irányítás kezével nyuljak. Reám csak annyi tartozik, amennyi az ítéletes viharból az egyház akaratóból mint érintkezési terület sorsul megjelöltetett. De ami kicsi ebből reánk tartozik, azt kötelességünk megoldani, épp oly komolysággal, mint amilyen kegyetlenül komoly azoknak a dolga, akikre az egész nagy kérdés nehezedik. Rám csak az a kérdés megoldása vár, hogy az egyházi életnek rám bízott részét miképp tudom beilleszteni a nagy nemzeti erő szolgálatába, melynek a lét vagy nemléte problémáját kell megoldani. Rám csak az volt bízva, hogy a *lelkület* nem kis kontingensét miképp tudom irányítani e szent haza jövődjének a hasznára.

A sarajevo-i tragédia alig vetette előre a háború vésszes felhőjét, máris gyorsan tisztába jöttem a rám háruló kérdéssel. Azt mindjárt megállapítottam, hogy bár a háború a testi erők mérkőzésének külső képével hat rám, benne mégis a *szellemi erkölcsierőknek van az első szerepük*. A világtörténelem a film gyorsaságával vetíti elénk szakadatlanul a példák láncolatát, hogy a *kisebbség, amelynek megvan a szellemi erő fölénye, miképp tudja leigáznai a nyers nagy erőt*. A mai időknek legnagyobb

hadvezére, *Hindenburg* marsal, úgy állította fel a győzelem és vereség mérlegét, hogy *az lesz a győztes, aki idegekkel hosszabb ideig bírja a harcot*. — Ez egy kis materiális színezettel ugyanazt jelenti, mint amit mi a szellemi élet fölényében hiszünk. *Az idegek munkabíró képessége a szellemi erkölcsi erők jó berendezésére van fektetve*. Én a rám váró probléma megoldásánál azzal is hamar tisztába jöttem, hogy a nemzetünkre rákényszerített háborúban a nemzet lelkét a háborútól elkedvetleníteni, a háború iránt ellenszenvet kelteni nem szabad, meg kell barátkoztatni a lelket a háború gondolatával és a nagyközönség lelkesedését fejlesztetni kell. A háború véres zuhatagából ki kell emelni azokat a kincseket, amelyeket az isten jósága ebben az irtózatban is megadott.

A rám bízott probléma ilyen megoldásával siettem hasznára lenni az én szeretett magyar hazámnak. *A kaszárnyákba igyekeztem bevenni a templomot, a templomba a kaszárnyát és a szellemi gondozással igyekeztem felfegyverezni azokat, akiknek karja erején, szíve bátorságán és szilárdságán fordul meg a háború kockája, tudniillik a katonákat!* A katonák lelki gondozása elsődleges feladat. A vallás vigasztalására leginkább nekik van szükségük, akik a halál kapujába állnak. Beszélnek erről azok a rengeteg harctéri levelek, amelyek mind valást epednek. Ez birt rá arra, hogy felkeressem azokat, akik a *tábori lelkészi szolgálat fogvatékos rendszere mellett* nem igen tudnak hozzájutni a vallás vigasztalásához.

Ezután a hallgatóság figyelmét állandóan lebilincselő közvetlenséggel beszélte el a püspök háromhetes harctéri utjának élményeit, a melyekről a *Debreceni Független Ujság* a püspök szívességéből hosszú interjúban számolt be, amikor a harctérről hazaérkezett. Am itt a közönség előtt az elbeszélés formája sokkal nagyobb részletességet engedett meg és azokat a valóban érdekes, tanulságos dolgokat, amiket mi a napi krónika szűkebb kereteiben sűrűn összetömörítve mondhattunk el, itt, az egybegyűlt fényes közönség előtt a püspök az ő előadói készségének csodálatos erejével elevenítette föl és hangulatos színekkel szőtte át.

A közönség hosszas tapssal köszönte meg *Baltazár* püspök előadását, amely sok-sok kincsel gazdagította a halgatók lelkét.

Ezután ismét a *Városi Dalegylet* énekelt, majd *Halassy* Mariska szimfónikus szavalt költeményeket, frenetikus hatással.

A *Városi Dalegylet* éneke zárta be végül a nagyszerű matinét.

— A vak katonák segélyezésére adakoztak: Kricsfalussy Marcsa 6, Tóth János 10, Dóczy leányiskola 63, Kapitány János 10, Csizmadia Árucarnok Szövetkezet 50, Nagy Jakab 10, Nőipariskola 10, Szabó Gáborné Tiszacsége 5 korona.

Apollo

MA, HÉTFŐN
délután 6 órakor félhelyárak, 9 órakor
rendes helyárak.

Lemberg visszafoglalása.

Eredeti helyszíni felvétel.

A sztrájk.

Látványos szintű 4 felvonásban.

Kitűnő kisérő műsor!

Odol

Feltétlenül legjobb szájríz

HIREK

— **Hajdumegye közigazgatása.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága július hó 12-én, hétfőn délelőtt Domahidy Elemér főispán elnöke alatt tartja rendes havi ülését, melyen a szakelőadók beszámolnak a vármegye közigazgatásának június havi menéről.

— **Ahol nem aratnak.** A debreceni gazdák által kért orosz hadifoglyok még most sem érkeztek meg. Amikor a várost környező hajdu- és szabolcsmegyei községekben pár nap múlva már elvégzik az aratást, akkor Debrecenben sok ezer holdon még meg sem kezdték, sok ezer holdon elpereg a buza, sok száz holdon elpusztul a szőlő, mert a munkások a harctéren vannak, itthon munkást kapni nem lehet és a városi hatóság nem foglalkozik úgy evvel az országos érdekű dologgal, mint ahogy a várost környező vármegyék teszik. Sőt amikor a miniszter a hortobágyi halastó munkálataihoz rendelt 600 foglyot a gazdák rendelkezésére bocsátotta, a városi hatóság erről nem értesítette a katonai hatóságot és e miatt a katonai hatóság a foglyokat nem adta ki és nem adja ki. Ez nem a debreceni gazdák magánügye, hanem a városnak, sőt az egész országnak közügye, hogy Debrecenben sok ezer mázsza buza, sok ezer hektoliter bor elpusztul.

— **A népfőlkelő kereskedők önkéntessége.** Az aradi kereskedelmi kamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez a negyvenhárom-ötven éves B. osztályú népfőlkelő kereskedők szolgálati könnyítése érdekében. A kamara azt kívánta, hogy az ilyen osztályba tartozó ama kereskedők, iparosok, gyárosok, akik évtizedek óta önálló közgazdasági működést fejtenek ki, de a kik nem rendelkeznek az egyévi önkéntességre jogosító iskolai képesítéssel, szintén kapják meg az önkéntesi karpaszományt és intelligenciájuknak megfelelő beosztáshoz jussanak és tisztai vizsgára bocsáttassanak. A kereskedelemügyi miniszter most azt közli a kamarával, hogy ennek teljesítése nincsen módjában. „Megnyugtathatom azonban a kamarát, — írja a miniszter — hogy az ily irányban esetről-esetre benyújtandó konkrét kérelmeket, akár közvetlenül terjesztetnek azok elé, akár a honvédelmi miniszter ur kéri egyes esetekben a véleményemet, mindenkor az összes méltányossági körülmények figyelembevételével teljes tárgyilagossággal és a lehetőséghez képest jóakarattal fogam tárgyalni.

— **A hős dobos.** A hadügyminiszterium sajtóosztálya közli: „Trombita harsog, dob pereg, kész a csatára a sereg”, mondja a költő. Más dal is szól a dobosról, de most olyan dobosról emlékeztünk meg, akinek elszántsága szép diadalra vezetett. A dobos félrelökte, egy sebesült közelben levő fegyverét megragadta és jelentékeny erősebb elleneséges állást rohant meg. A rarancei ütközetben cselekedte ezt meg Lorenz Mátyás 4-es gyalogezredbeli századdobos századának azzal a néhány emberével, akik már hátrálni készültek a jelentékeny veszteségek láttára s akiket ő összeszedett. E támadása során 30 foglyot szerzett. Lorenz dobos ezért a merész tettéért káplárrá léptették elő, azonkívül a hadsereg főparancsnoka meg is jutalmazta.

— **Sport-cikk felnők és az ifjúság részére.** Tennisverők, Tennis középháló, Tennis-labda, Football és Tornaszerek. Raketek javítását elvállalom. *Mentze Henrik* ujdonságok áruháza, Piac-u. 38.

— **Beiratások a debreceni egyetemen.** A debreceni m. kir. tudományegyetemen a rendes beiratkozások az 1915—16 tanévre f. évi szeptember hó 1-én veszik kezdetüket s bezárólag szeptember hó 12-ig tartanak. Akik valamely elháríthatatlan akadály miatt a fent említett határidőn belül beiratkozni nem tudnak, azok kötelesek akadályoztatásukat hitelesen igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket annak a karnak dékánjához, amelynek kebelébe magukat fölvetetni óhajtják, legkésőbb szeptember 12-éig benyújtani. A kari dékánok a fölvetelt október 6-áig engedélyezhetik.

Azok a hallgatók, akik október hatodikáig sem volnának képesek beiratkozni, a tanulmányi-, fegyelmi- és leckepezés szabályzat 23. §-a értelmében indokolt s bizonyító okmányokkal felszerelt kérvényüket az egyetem Rectorához nyújtják be, aki is a beiratkozásra október 14-éig haladékot adhat. — A katonai szolgálatot teljesítő hallgatók minden engedély nélkül október 8-áig iratkozhatnak. Az utólagos beiratkozásra vonatkozó kérvények fölött a Rector végérvényesen határoz.

A beiktatáshoz születési bizonyítvány, érettségi bizonyítvány, hazai egyetemről és főiskoláról, vagy külföldi egyetemről s főiskoláról jövőknél távozási bizonyítvány, továbbá leckepezési (lecke igazolvány), amennyiben pedig az érettségi vagy távozási bizonyítvány keltétől a felvétel időpontjáig hosszabb idő telt volna el, az illetékes politikai hatóságtól erkölcsi bizonyítvány is szükséges. A jelentkezés az illető kar dékánjánál személyesen történik s erre a rectori engedéllyel iratkozók is kötelesek.

Tandijmentesség iránti kérvények a beiratás első napjától számított 12 nap alatt, az illető kar dékáni hivatalához adandók be. — Csatolandók szegénységi, illetve állami tisztviselői és tanfériak gyermekeinél vagyontalansági bizonyítvány; továbbá a tanulmányi jóelőmenetelt igazoló hiteles okmányok.

Részletesebb tájékoztatást az egyetem tanulmányi-, fegyelmi- és leckepezés szabályzata nyújt, melyet díjtalanul ad az egyetem rectori hivatala.

Debrecen, 1915. július hó 7-én.

Kiss Ferenc,
e. i. Rector.

— **A lengyel légióba.** Nagykárolyból jelentik: Kirvay Traján, ki a nagykárolyi polgári iskola második osztályát végezte, a múlt hetekben nyomtalanul eltűnt nagykárolyi lakásáról. Az eltűnt tanuló levelet hagyott hátra, melyben kocsadóját értesíti, hogy önkéntesen beáll a lengyel légióba. Az eltűnt tanuló tizenöt éves és Csomaközön született. Most szülei kérésére országosan körözik.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harcra élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánytözsdében.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
KISS FERENC — TELEFON 12-51.

Hétfőn — Kedden
július 12. és 13-án

Közkívánatra reprise.
Nagy kalandor-történet.

TURF-HARAMIÁK.
Bűnügyi dráma 4 felvonásban.
Dr. Brown-film.

PAPUCSHÓS.
Vigjáték 2 felvonásban.

Riportok a háborúról.

Előadások kezdése 5 órakor, rendez. helyár.
Folytatólagos bemenet.

— **Katonai kinevezések.** A király Sztrapkovics István, Móhr Menyhért, Tibai István, Geiger Emil, Nagy Dezső dr. 3. honvéd gyalogezredbeli népfőlkelő hadnagyokat népfőlkelő főhadnagyká nevezte ki.

— **Lemberg visszafoglalása.** Lemberg visszavételéről egy nagyon értékes és szép mozgó-felvétel készült, melyet ma mutat be az Apollo. E kép alkothat bennünk felfogást arról, hogy mi rejlik ez egyszerű szavak mögött, hogy „Lemberget visszafoglaltuk”. — Seregeink győzedelmes rohamait, tüzéségünk fölénységét, az ellenség ellenállásának megtörését és végül a visszafoglalt Lemberget látjuk magunk előtt. A budapesti közönséget e nagyszabású kép öröm tüntetésre ragadta és sokan voltak, akik sirtak örömeikben. A világháború e kimagasló győzelmi eseménye bizonyára a debreceni közönséget is érdekelné fogja.

— **Bukovina fővárosában olcsó az élet.** Csernovitzban, Bukovina fővárosában május közepén, amikor már nálunk elviselhetetlenül magasak voltak az élelmickek árai, összehasonlíthatatlanul olcsóbb volt minden, mint akár melyik magyar városban. Ime néhány példa: jó kenyér kilója 50 fillér, főző krumpli 07 fillér, tej literje 20 fillér, turó kg-ja 30 fillér, marhahús kilogramja 1.20, sertéshús 1.20, borjúhús 1.40, füstölthús 2 korona. Tüzelőfa kemény házhoz szállítva 12, puhafa 7, petróleum literje 40 fillér; a kávéházakban a pikoló ára 20 fillér. Gondoskodtak arról, hogy ezen árakat túl ne léphessék. Mérsékelt ár-emelésektől indokolt esetekben a kerületi kapitányság nem zárkózott el, de az élelmiszer piac most is 2—300 perccel olcsóbb ebben a sokáig megszállt városban, mint akár a leg gazdagabb termékkel bíró magyar faluban.

— **Százharmincezer koronás koldus.** Szombathelyen meghalt Osztrics Jánosné 60 éves asszony, aki koldusszegényen élt s a háború óta szomszédaitól kért kisebb kölcsönöket. Leányát, Ilonkát is elzárkózott életre fogta, úgy, hogy a 23 éves leányt a negyedik polgári elvégzése óta alig engedte ki a házából s a szerencsétlen teremtés a sok nélkülözések közben súlyosan megbetegedett. — Osztricsné halálával egyidejűleg bejelentették a városházán, hogy kell elejtett pénznek lenni, mert férje valamikor egyike volt Szombathely legjobb jövedelmű kereskedőinek. A leltározás alkalmával a leány semmiről sem tudott semmit. Szorgos kutatás után mégis megtaláltak egy tűzmentes kéményben elrejtve 28,000 koronát és több betéti könyvet. — Megállapították, hogy Osztricsné vagyonát meghaladja a 130,000 koronát. Osztrics Ilonkát most a város Budapestre, egy szanatóriumba szállíttatja.

— **Felkértek az igen tisztelt hazafias uri családok,** hogy 8—14 éves koru, mindkét nembeli gyermekeiket, akiknek a „Königrázi Katona-Otthon” felállítására javára rendezendő jótékony célú előadásban való szerepeltetését kívánják, a „Bika-szálló”-ban levő Katona-Otthon igazgatóságánál d. e. 10—12 óráig, d. u. 4—6 óráig Kassay Károly művészi vezetőnél jelentsék be. Énekelni tudás és jó hallás okvetlenül szükséges.

— **Megölte az öröm.** Tragikus véget ért egy szentesi katona, aki a feletti izgalomban halt meg, hogy édesanyját, feleségét újra láthatta. Demeter István, aki március 15-én vonult be Békéscsabára s onnan Budweisba ment, a napokban négy heti aratási szabadságot kapott. A szabadság feletti örömeiben táviratilag tudatta jövetelét övével, sőt utközben Budapesten is feladott egy táviratot, melyben jelezte, hogy jön. Szolnokon azonban a 36 éves enabert az öröm okozta izgalom megölte: alig lépett ki a vasúti kocsiból, szívszélhűdés érte és meghalt. Demeter István utközben sok ajándékot is vásárolt össze szerettei részére, akik most nem örülhetnek annak, hanem fájó szívvel siratják büszkeségük elvesztését. A szerencsétlen véget ért katona holttestét hazavitték és ott temették el az egész város őszinte részvéte mellett.

Apró hirdetések

Mérlegképes könyvelő

kerestetik. Csakis írásbeli ajánlatok, eddigi működés megjelölésével a kiadóhivatalba intézendők.

Gépolaj, gépszir, hengerolaj, pormentesítő olaj minden mennyiségben kapható Weisz festékkereskedésében Hatvan-u. 11.

Málna-szörp

elismert kitűnő minőségű teljesen friss áru, csak vizszontelárusítóknak

Révi Ferencz és Társa

rum- és likörgyárában

Debreczen,

Hatvan-utca 76.

Telefon 12—61.

Reklám-nyomatvánnyal szívesen szolgálunk.

Kocsikenőcs

prima, kátránymentes, kapható Weisz festékkereskedésnél Hatvan-u. 11.

Munkásember,

25—40 év közötti, állandó alkalmazást nyerhet rendszeres heti fizetés mellett. Cim a kiadóhivatalban.

Fehérnemű varrókat keresek Sestakert Komlóssy-ut 27.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Kölcsönt ad

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉRPAPÍROKRA

A DEBRECZENI

Pénzváltóbank és Zálogkölcsön R.-T.

Simonffy-u. 13.

Telefon 298.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a modernül berendezett

Gőzkávépörkölt és Fűszermalom

a mai napon megindult, a mely a t. kereskedők és t. vevőközönség rendelkezésére áll.

Elfogadok kávépörköltést, fehér cukor és mindennemű fűszerek őrlését.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

Lindenfeld J. Jenő.

Üzletemben minden nap friss pörkölt és frissen darált kávé kapható!

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA

DEBRECZEN, Kistemplombazár

HAJDUVÁRMESYE SZÁLLÍTÓJA.

Menyasszonyi kelengye

Vászon és kész fehérenemű

Női ruhakelme — mosó újdonságok

Külön szőnyeg-osztály :: Linoleum.

Szabott árak.